

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Dandserinden

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Dandserinden", i Paludan-Müller, Fr.: *Dandserinden*, udg. af Berit Ziegler, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 147. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm04-shoot-idm140348531714400/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Dandserinden

Noter

Henvisningerne gælder stanzernes numre,
som angives under hver side.

- 3 *Flora*: i romersk mytologi gudinde for foråret. Floras Barm/Tempel skoven (stanze/linje: 186.6 og 355.4) – *Herthals*: Sjælland eller Danmark. Tidligere opfattet som en dansk gudinde.
- 4 *Therwandssak*: småborgerlig, åndløs snak.
- 5 *Garrick*: figurfrakke med lange skoder og flere skulderslag. – *Chenille*: mandsovertøj med et eller flere skulderslag i voksende størrelse fra oven og nedad. – *Tilje*: jordoverflade, græsteppe.
- 6 *Bou*: lang, smal halskrave, oftest af pelsværk. – *Vintepels*: lang damekåbe med skindkanter. – *første Skuffe*: højeste rang.
- 7 *unge Blod*: purtunge mennesket. – *Pastor fidei*: lat., (egl. troens hyrde) præsten. – *Faaret*: menigheden. Om hjælpeløse, vildledte, som trænger til vejledning, Johannes 10:11-16. Der refereres til ordsproget: »Man må klippe fårene men ikke få dem.« (man må ikke drive udbytningen af andre (undergivne) for vidt).
- 8 *Sovrée*: aftenselskab. – *Doner*: smarer med lokkemad til fangst af fugle. – *den Stunne*: *Den Stunne i Portici*, opera fra 1828 (Kbh. 1830) af L.F.E. Auber, tekst af G. Delavigne og Scribe (note 9). Ved opførelsen i Brussel 1830 gav stykket stødet til det oprør, der medførte Belgiens løsrivelse fra Holland. Operaen havde stor succes på Det kongelige Teater; indtil udgangen af 1832 opførtes den 31 gange, hver gang for udsolgt hus.
- 9 *høster skønndt man ikke saer*: Mattæus 25:24. – *hulde*: yndige. Også med betydningen hengivne (21.2). – ***s Prækenes*: i 1837-udgaven ændret til (Jacob Peter) Mynster (1775-1854) Første kapellan ved Vor Frue Kirke 1811, fra 1834 Sjællands biskop. Ved sin forkyndelse og sine skrifter (f.eks. *Prædiker*, Kbh. 1810) blev han de dannedes religiøse vejleder. – *Scribe*: Augustin Eugène Scribe (1791-1861). Fransk forfatter med stor betydning for Det kongelige Teater; fra 1824 til 1874 opførte det omkring 100 af hans stykker, indtil udgangen af 1832 var bl.a. opført *Den Stunne i Portici* og *Kærligheds Drømme* (note 117).
- 10 *Galopade*: rask parårs i 2/4 takt.
- 12 *Rullader*: tonerækker i hurtigt tempo. – *Eseløve*: nedsættende udtryk for at et menneske er umuskalsk.
- 13 *Comedien*: teatret. – *Klædebon*: klædningsstykke, dragt.
- 14 *Thalia*: en af muserne, værnegudinde for komediedigtningen, desuden en af gratierne (note 30).
- 15 *Melpomene*: / . . / med sin dragne Dolk: en af muserne, værnegudinde for tragediedigtningen; undertiden afslødet med en dolk.